

Aan het woord
Henk van der Sar,
docent Lentiz onderwijsgroep

Horticultural Experience Centre

Het is fantastisch als je ziet hoe geconcentreerd ze bezig zijn

Voor behoud en versterking van de tuinbouw is het essentieel dat er voldoende goed opgeleide medewerkers zijn. Daarom is goed onderwijs noodzakelijk. GreenQ Horticultural Expertise Group uit Bleiswijk, een kennisonderneming in de tuinbouw met een educatiepoot, heeft daarom samen met onderwijsinstellingen in de regio het Horticultural Experience Centre gerealiseerd als aanvulling op bestaande onderwijsvoorzieningen.

Zelf teelten beheren

Studenten leren en werken in studiekassen, een praktijkomgeving waar ze zich verdiepen in alle aspecten van de teeltprocessen. In dit Horticultural Experience Centre voeren ze geheel zelfstandig teelten uit. Door ontmoeting met ondernemers en experts uit de sector doen ze ervaring op in een praktijksituatie die verder gaat dan regulier onderwijs of stage.

Naar een duurzame en winstgevende tuinbouwsector

GreenQ Horticultural Expertise Group wil met ontwikkelen en uitwisselen van kennis bijdragen aan een duurzame en winstgevende tuinbouwsector. Om dat te realiseren werkt GreenQ binnen het Horticultural Experience Centre samen met onderwijsinstellingen in de regio en kennisorganisatie CropEye. GreenQ stelt de kasruimte en centrale faciliteiten beschikbaar. Het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en de deelnemende onderwijsinstellingen investeerden in de verbouwing en inrichting van 10 studiekassen van ca. 160 m².

Volledige verantwoordelijkheid

Op 11 januari 2012 zijn de eerste studiekassen in gebruik genomen. Vmbo- en mbo-leerlingen kunnen in samenwerking met hbo-studenten zelf teelten opzetten en uitvoeren. Ze krijgen de volledige verantwoordelijkheid voor de teelt. Elke kas is afzonderlijk bestuurbaar en uitgerust met moderne technieken. De leerlingen hebben toegang tot de klimaatcomputer en regelen zelf klimaat, bemesting, licht en gewasverzorging.

De activiteiten in het Horticultural Experience Centre gaan deel uitmaken van het lesprogramma van de scholen. De afspraken voor deze praktijkleervoorziening zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst van vijf jaar.

“Hier leren ze planten lezen”

“Leerlingen vinden het helemaal geweldig. Urenlang discussiëren ze met elkaar over de in te stellen temperaturen.” Van der Sar begeleidt twee groepen leerlingen die zeven weken eerder in de studiekas een tomaten- en paprikateelt hebben opgezet. De leerlingen moeten zelfstandig een teelt uitvoeren om over te kunnen gaan van leerjaar 1 naar leerjaar 2. Hij praat met de leerlingen over de teelt. Ze zitten vol met praktische vragen: “Waarom gaat het scherm niet open? Is de bestuiving wel goed? En wat is de pH?” Dat ze zelf de computer mogen bedienen is bijzonder, vindt Van der Sar. “Het zijn allemaal kwekerszonen, maar thuis krijgen ze die kans niet. Het risico is gewoon te groot.”

“Het is fantastisch als je ziet hoe geconcentreerd ze bezig zijn. In plaats van droogzwemmen, wat het teeltonderwijs tot nu toe meestal was, is dit in het diepe springen. Ze voelen hoe een plant groeit. Hun ouders denken mee, thuis praten ze er aan tafel over. Hier leren ze planten lezen.”

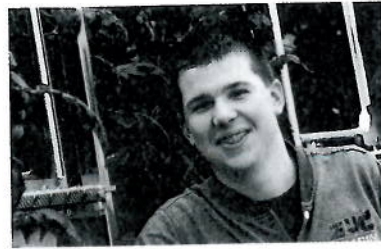
Aan het woord

Aad van den Berg,
managing director GreenQ

“Leerlingen krijgen niet genoeg praktijkervaring als teler”

“Op welk bedrijf mogen leerlingen zelf aan de klimaatcomputer zitten? Er is geen stagebedrijf waar dat kan, ook thuis niet, wat overigens wel begrijpelijk is vanwege de risico's voor de ondernemer.” Van den Berg vindt het belangrijk dat er genoeg goed opgeleide medewerkers voor de sector beschikbaar blijven. “Je kunt wel een Greenport instellen, maar als er geen mensen zijn om te produceren, werkt het niet.” Het Nederlandse opleidingssysteem is goed, vindt Van den Berg, maar ze krijgen er niet genoeg praktijkervaring als teler. “Er is in deze regio geen school met een kas en op stage leren ze het sturen van de teelt niet.”

“Twee groepen leerlingen werken op dit moment in de kassen. Ze telen komkommers en tomaten. Hun vaders, zelf ook telers, zijn enthousiast en denken mee”, vertelt Van den Berg. “Het gebeurde zelfs dat de vaders onderling meningsverschillen hadden. Een groep besloot daarom een andere teler als extern adviseur in te schakelen.” De leerlingen zijn 24 uur per dag betrokken bij hun teelt. Op iPads volgen ze de teelt. “Als er iets misgaat, moeten ze ingrijpen. Dat hoort erbij als je leerlingen verantwoordelijkheid geeft.”

Aan het woord

Nick de Jong, leerling Horti Technics & Management, Lentiz mbo Greenport in Naaldwijk

“In twee uur leren we hier evenveel als in twee weken op school”

“Je leert veel van elkaar. Mijn vader heeft in het begin even geholpen bij het instellen van de klimaatcomputer”, vertelt Nick. Met een paar medeleerlingen teelt hij tomaten. “Onze vaders, allemaal telers, denken soms mee. Je bent er continu mee bezig. In twee uur leren we hier evenveel als in twee weken op school.”

Al doende leren ze wat er met tomatenplanten gebeurt als je te weinig licht geeft, vertelt hij. Wat gebeurt er bijvoorbeeld als het te warm is of te koud? “Je ziet hoe een plant groeit. Maar je ontdekt ook dat je soms nog niet genoeg weet. Hoe voedingsstoffen werken bijvoorbeeld.” Natuurlijk gaat er wel eens iets mis. Zo waren de leerlingen iets te laat met het inzetten van hommels voor de bestuiving. “Het was maar een paar dagen, gelukkig was dat niet zo erg.”

Horticultural Experience Centre

Projectinformatie

Het Horticultural Experience Centre (aangehaakt bij het GKC-programma Productie en Handel - Plant) is een praktijkleervervoorziening die in 2011 in Bleiswijk is ingericht.

Betrokken onderwijsinstellingen

Lentiz onderwijsgroep, Edudelta Onderwijsgroep, Hogeschool Inholland Delft, Melanchthon Business School

Overige partners

GreenQ Horticultural Expertise Group, CropEye

Mede mogelijk gemaakt door

Regeling praktijkleren en Groene Plus (Box 3) (Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie)

Contact

Aad van den Berg,
managing director Green Q
aad@greenq.nl

Meer informatie

Nieuwsbericht op Groen Kennisnet over Horticultural Experience Centre (5 april 2012)
www.groenkennisnet.nl/Pages/Krachten_bundelen_Greenport_Horti_Campus.aspx

<http://greenq.nl>

Groen
Kennisnet

